

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 10 ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ทราบว่าในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์นั้นควรจะมีสมรรถนะใดบ้าง สมรรถนะดังกล่าวของศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 10 ของกระทรวงศึกษาธิการในระดับใดและมีปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์บ้าง นอกจากนี้การวิจัยครั้งนี้ยังมุ่งสร้างตัวแบบในการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ ตลอดจนตรวจสอบยืนยันความเหมาะสมของตัวแบบ ว่าตัวแบบที่สร้างขึ้นจะสามารถใช้พัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 10 ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้หรือไม่ ในการวิจัยจึงใช้ตัวแบบการวิจัยแบบผสม คือ ใช้ตัวแบบการวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณ (Qualitative and Quantitative Research) โดยกำหนดขั้นตอนของการวิจัยเป็น 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การค้นหาสมรรถนะและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 10 ของกระทรวงศึกษาธิการ ระยะที่ 2 การศึกษาสมรรถนะและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 10 ของกระทรวงศึกษาธิการ ระยะที่ 3 การสร้างตัวแบบในการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ และระยะที่ 4 การตรวจสอบยืนยันความเหมาะสมของตัวแบบในการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 10 ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งการดำเนินการวิจัยในแต่ละระยะได้ดำเนินการ ดังนี้

ระยะที่ 1 การค้นหาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 10 ของกระทรวงศึกษาธิการ

การค้นหาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 10 ของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในเชิงคุณภาพ โดยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth -Interview) ผู้มีส่วนได้เสียกับการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์จากทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 10 ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

1. คำถามการวิจัย

1.1 ศึกษานิเทศก์ควรมีสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่เป็นอย่างไร

1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ควรมีเป็นอย่างไร

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อค้นหาสมรรถนะและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ ในเชิงทฤษฎีเพื่อให้ได้กรอบแนวคิดการวิจัยที่ทันสมัย ซึ่งข้อมูลจากการศึกษาปรากฏการณ์นี้ จะนำไปผนวกกับการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาในบทที่ 2 เป็นการเสริมความแข็งแกร่งให้กับกรอบแนวคิดการวิจัย

3. เป้าหมาย

ได้กรอบแนวคิดที่เป็นองค์ประกอบของสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ในเชิงปรากฏการณ์

4. ขอบเขตของกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงจากผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder) ในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์จากทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 10 ของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 25 คน ดังนี้

- 4.1 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 2 คน
- 4.2 รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 3 คน
- 4.3 ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา จำนวน 2 คน
- 4.4ศึกษานิเทศก์ จำนวน 5 คน
- 4.5 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 6 คน
- 4.6 ครู จำนวน 7 คน

5. เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ซึ่งมีคำถาม 3 คำถาม ประกอบด้วยประเด็นในการสัมภาษณ์ 9 ประเด็น ในแต่ละประเด็นให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบได้โดยอิสระ

6. การสร้างแบบสัมภาษณ์และการหาคุณภาพแบบสัมภาษณ์

ในการสร้างแบบสัมภาษณ์และการหาคุณภาพแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

- 5.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์
- 5.2 ศึกษาคำถามวิจัยและวัตถุประสงค์ในการวิจัย
- 5.3 กำหนดประเด็นและคำถามในการสัมภาษณ์ให้สอดคล้องและครอบคลุมคำถามการวิจัยและวัตถุประสงค์ในการวิจัย
- 5.4 ออกแบบแบบสัมภาษณ์ให้มีโครงสร้าง 3 ส่วน คือ ส่วนหัวของแบบสัมภาษณ์ ส่วนเนื้อหา และส่วนท้ายของแบบสัมภาษณ์ซึ่ง โครงสร้างแต่ละส่วนประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

5.4.1 ส่วนหัวของแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยชื่อแบบสัมภาษณ์และข้อมูลเกี่ยวกับการสัมภาษณ์ประกอบด้วย ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์และตำแหน่ง สถานที่ให้สัมภาษณ์ วัน เวลาในการสัมภาษณ์

5.4.2 ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วยโครงสร้าง 3 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นคำถามการวิจัย ส่วนที่เป็นประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ และส่วนที่เป็นคำให้สัมภาษณ์ เนื้อหาในแต่ละส่วนจะบรรจุไว้ในแต่ละช่อง (Column) แยกจากกัน แต่ให้มีความสอดคล้องกันระหว่างเนื้อหา ส่วนที่เป็นคำถามการวิจัยและเนื้อหาส่วนที่เป็นประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ สำหรับเนื้อหาในช่องคำให้สัมภาษณ์จะเว้นว่างเอาไว้สำหรับบันทึกคำให้สัมภาษณ์

5.4.3 ส่วนท้ายของแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยข้อสังเกตจากการสัมภาษณ์ และลายมือชื่อผู้สัมภาษณ์

5.5 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ตามโครงสร้างที่ได้ออกแบบไว้แล้ว

5.6 นำแบบสัมภาษณ์ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจสอบแก้ไข

5.7 ทำการแก้ไขปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

5.8 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คนทำการ ตรวจสอบความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข ประกอบด้วย

5.8.1 ผศ.อภิชาติ รัตนโกเมศ ผู้ช่วยศาสตราจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

5.8.2 ดร.มีศักดิ์ แสงศิลา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา อุดรธานี เขต 1

5.8.3 ดร.ละดา ดอนหงษา ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

5.8.4 ดร.ทรงเดช สอนใจศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 20

5.8.5 ดร.กาญจนา พงษ์พิชญ ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

5.9 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการสัมภาษณ์

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1 กำหนดคุณลักษณะและคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่จะทำการสัมภาษณ์ให้ ครอบคลุมทุกตำแหน่ง และทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการ ที่ 10 ของกระทรวงศึกษาธิการ

6.2 จัดทำปฏิทินการสัมภาษณ์

6.3 นัดหมายผู้เชี่ยวชาญที่จะให้การสัมภาษณ์

6.4 ทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญตามที่ได้นัดหมายไว้ ซึ่งในการสัมภาษณ์นั้นผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

6.4.1 แนะนำตัวผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

6.4.2 แจ้งวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์และขั้นตอนการสัมภาษณ์

6.4.3 ดำเนินการสัมภาษณ์ตามประเด็นคำถามในแบบสัมภาษณ์ เรียงลำดับ จากประเด็นแรกจนถึงประเด็นสุดท้าย

6.4.4 ระหว่างการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะเป็นผู้สัมภาษณ์และบันทึกคำให้สัมภาษณ์ในประเด็นที่สำคัญ ผู้ช่วยวิจัยจะทำการบันทึกเสียงและถ่ายภาพ

6.4.5 เมื่อเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะกล่าวขอบคุณและกล่าวลา

6.5 ถอดเทปบันทึกเสียงการสัมภาษณ์โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้ดำเนินการเอง และบันทึกลงในแบบสัมภาษณ์จนครบคำให้สัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 25 คน

6.6 วิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ทุกฉบับ ตามประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์

6.7 สังเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ตามประเด็นคำถามการสัมภาษณ์

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอเชิงพรรณนาความ จากนั้นนำไปผนวกและสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ซึ่งจะใช้ในการวิจัยในระยะที่ 2 ต่อไป

ระยะที่ 2 การศึกษาระดับสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 10 ของกระทรวงศึกษาธิการ

การศึกษาระดับสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 10 ของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในเชิงปริมาณ โดยได้ดำเนินการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) จากศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 10 ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

1. คำถามการวิจัย

1.1 ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 10 ของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นอย่างไร

1.2 มีปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 10 ของกระทรวงศึกษาธิการ

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 10 ของกระทรวงศึกษาธิการ

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 10 ของกระทรวงศึกษาธิการ

3. เป้าหมาย

3.1 ระดับสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 10 ของกระทรวงศึกษาธิการ

3.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 10 ของกระทรวงศึกษาธิการ

4. ขอบเขตของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1 กลุ่มประชากร ได้แก่ ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 10 ของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 219 คน

4.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 10 ของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 144 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Sample Sampling) จากทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตตรวจราชการที่ 10 ของกระทรวงศึกษาธิการ

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	หน่วยงาน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 1	21	14
2	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 2	19	12
3	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 3	15	10
4	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 4	13	9
5	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เลย เขต 1	23	15
6	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เลย เขต 2	18	12
7	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เลย เขต 3	15	10
8	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1	21	14
9	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2	17	11
10	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1	23	15

ลำดับ ที่	หน่วยงาน	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
11	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2	14	9
12	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ	20	13
รวม		219	144

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งโครงสร้างเนื้อหา
ของแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน โดยแต่ละตอนมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติ
หน้าที่ของศึกษานิเทศก์ จะประกอบด้วยเนื้อหา 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามใน
ส่วนนี้จะมีลักษณะเป็นแบบกาบาท (Check list) และแบบเติมคำมีข้อความทั้งหมด 7 ข้อ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงาน ลักษณะของแบบสอบถามในส่วนนี้จะ
มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 อันดับ (Rating Scale) ประกอบด้วยประเด็นที่
สอบถามจำนวน 11 ประเด็น แต่ละประเด็นประกอบด้วยข้อความ 5 ข้อ สาเหตุที่เลือกใช้
มาตราส่วนประมาณค่า 4 อันดับก็เพื่อต้องการให้ผู้ตอบแบบสอบถามตัดสินใจเลือกตอบอย่าง
มีทิศทางในแต่ละข้อ เพื่อจะให้เห็นแนวโน้มของข้อมูลอย่างชัดเจน อันจะเป็นประ โยชน์ต่อการ
ดำเนินการวิจัยในขั้นต่อไป

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของ
ศึกษานิเทศก์ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบจัดอันดับคุณภาพ (Rubric Scale) ประกอบด้วย
ข้อความเกี่ยวกับสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ 7 สมรรถนะ แต่ละ
สมรรถนะประกอบด้วยประเด็นในการสอบถาม 6-10 ประเด็น แต่ละประเด็นจัดอันดับคุณภาพ
เป็น 4 อันดับ

ตอนที่ 3 เป็นข้อความปลายเปิด เป็นข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เป็นประ โยชน์ต่อการ
พัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์

6. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่องตัวแบบการพัฒนา
สมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ในเขตตรวจราชการที่ 10 ของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัย ได้ดำเนินการ ดังนี้

6.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบสอบถาม

6.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะ

6.3 ศึกษาผลการวิจัยในระยะที่ 1 ในส่วนที่เกี่ยวกับสมรรถนะและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์

6.4 นำผลการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับสมรรถนะและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะ และผลการวิจัยในระยะที่ 1 ในส่วนที่เกี่ยวกับสมรรถนะและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะ ในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์มาสังเคราะห์ แล้วกำหนดเป็นเนื้อหาในแบบสอบถาม

6.5 สร้างแบบสอบถามให้มีโครงสร้างเนื้อหา 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบกากบาท (Check List) และแบบเติมคำ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณ 4 อันดับ ประกอบด้วย ประเด็นที่สอบถามจำนวน 11 ประเด็นแต่ละประเด็นประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ข้อรวมข้อคำถามทั้งหมด 55 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบจัดอันดับคุณภาพ (Rubric Scale) ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ 7 สมรรถนะ แต่ละสมรรถนะประกอบด้วยประเด็นในการสอบถาม 6-10 ประเด็น แต่ละประเด็นจัดเป็นอันดับคุณภาพ 4 อันดับ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิด ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ข้อ

6.6 นำแบบสอบถามเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

6.7 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

6.8 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ค่า IOC รายข้อ ประกอบด้วย

6.8.1 ผศ.อภิชาติ รัตน โกเมศ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

6.8.2 ดร.มีศักดิ์ แสงศิลา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษา อุดรธานี เขต 1

6.8.3 ดร.ละดา ดอนหงษา ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1

6.8.4 ดร.ทรงเดช สอนใจศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20

6.8.5 ดร.กาญจนา พงษ์พิชญ์ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

ผลการวิเคราะห์ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง .60 - 1.00

6.9 นำแบบสอบถามไปหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยให้ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1, 2, และ 3 จำนวน 40 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนทั้งฉบับ (Item total correlation) และวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา โดยวิธีการของ Conbrach ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.927

6.10 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

7.1 ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

7.2 ส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบแล้วส่งกลับมายังผู้วิจัย

7.3 นำแบบสอบถามมาตรวจนับและวิเคราะห์ในทางสถิติ ดังนี้ วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัยต่างๆ และสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ และวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression) เพื่อหาอิทธิพลของปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์

ระยะที่ 3 การสร้างตัวแบบในการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์

การวิจัยในระยะที่ 3 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อสร้างตัวแบบในการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยการประยุกต์ใช้วิธีการสร้างกลยุทธ์จากฐานการวิจัย ซึ่งเป็นการบูรณาการแนวคิด SWOT Analysis (สัญญา เคนาภูมิ: 2556. 182-207) และ Tows Matrix โดยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) จากผลการวิจัยระยะที่ 2

2. นำผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) สังเคราะห์เข้ากับวิธีการวิเคราะห์องค์กร โดยใช้หลัก (SWOT Analysis) ตามลำดับ ดังนี้

2.1 ข้อคำถามเกี่ยวกับสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ที่มีคะแนนสูงสุด 10 อันดับมากกำหนดเป็นจุดแข็ง และนำข้อคำถามเกี่ยวกับสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ที่มีคะแนนต่ำสุด 10 อันดับ มากำหนดเป็นจุดอ่อน

2.2 นำข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ ในส่วนที่เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ที่มีคะแนนสูงสุด 10 อันดับมากกำหนดเป็น โอกาส และนำผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ 10 ประเด็นมากำหนดเป็นอุปสรรค

2.3 ปรับสำนวนภาษาของข้อคำถามและประเด็นที่กำหนดเป็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ให้มีความเหมาะสม

3. นำผลการทบทวนวรรณกรรม (Expircite Knowledge) และผลการสัมภาษณ์จากการวิจัยในระยะที่ 1 (Tacite Knowledge) มากำหนดเป็นแนวทางส่งเสริมจุดแข็ง แก้ไขจุดอ่อน จกฉวยโอกาสและแนวทางหลบหลีกอุปสรรค โดยกำหนดเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ ซึ่ง ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. นำแนวทางส่งเสริมจุดแข็ง แนวทางแก้ไขจุดอ่อน แนวทางฉกฉวยโอกาส และแนวทางหลบหลีกอุปสรรคมากำหนดเป็น กลยุทธ์ ในการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ 4 กลยุทธ์หลัก ดังนี้

4.1 กลยุทธ์เชิงรุก โดยกำหนดจากผลการสังเคราะห์แนวทางการส่งเสริมจุดแข็ง แนวทางฉกฉวยโอกาสและผลการวิจัยในระยะที่ 1 ในส่วนที่เป็นผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์

4.2 กลยุทธ์เชิงพัฒนา โดยกำหนดจากผลการสังเคราะห์แนวทางฉกฉวยโอกาส แนวทางแก้ไขอุปสรรคและผลการวิจัยในระยะที่ 1 ในส่วนที่เป็นผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์

4.3 กลยุทธ์ตั้งรับ โดยกำหนดจากผลการสังเคราะห์แนวทางการส่งเสริมจุดแข็ง แนวทางหลบหลีกอุปสรรค และผลการวิจัยในระยะที่ 1 ในส่วนที่เป็นผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์

4.4 กลยุทธ์แก้ปัญหา โดยกำหนดจากผลการสังเคราะห์แนวทางแก้ไขจุดอ่อน แนวทางหลักอุปสรรค และผลการวิจัยในระยะที่ 1 ในส่วนที่เป็นผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์

5. หลอมรวมกลยุทธ์ต่างๆ ใน 4 กลยุทธ์หลักที่มีเนื้อหาหรือมีลักษณะคล้ายคลึงกัน เข้าเป็นกลยุทธ์เดียวกัน

6. จัดกลุ่มกลยุทธ์ที่หลอมรวมแล้ว โดยใช้ลักษณะของการดำเนินงานตามกลยุทธ์ เป็นเกณฑ์ในการจัดกลุ่ม

7. กำหนดแผนผัง โครงสร้างของตัวแบบในการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์โดยยึดตาม โครงสร้างของทฤษฎีระบบ

8. กำหนดรายละเอียดองค์ประกอบตาม โครงสร้างตัวแบบในการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์

9. เขียนแผนภูมิโครงสร้างตัวแบบในการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์

ระยะที่ 4 การยืนยันความเหมาะสมของตัวแบบในการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์

การวิจัยในระยะที่ 4 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อยืนยันความเหมาะสมของตัวแบบในการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จำนวน 10 คน เพื่อเป็นการยืนยันความเหมาะสมของตัวแบบ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ก่อนการสัมมนา ดำเนินการ ดังนี้

1.1 กำหนดคุณลักษณะของผู้เชี่ยวชาญที่จะเข้าร่วมการสัมมนา โดยต้องเป็นผู้มีคุณลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

1.1.1 เป็นผู้มีความรู้ในเรื่องการวิจัย

1.1.2 เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานกับศึกษานิเทศก์

1.1.3 เป็นผู้ร่วมปฏิบัติงานกับศึกษานิเทศก์

1.1.4 เป็นผู้มีความเข้าใจในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์

1.1.5 เป็นผู้บังคับบัญชาของศึกษานิเทศก์

1.1.6 เป็นผู้มีส่วนในการกำหนดนโยบายที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์

1.1.7 เป็นผู้มีส่วนได้เสียในการปฏิบัติในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์

1.2 ติดต่อประสานงานเป็นส่วนตัวกับผู้เชี่ยวชาญ

1.3 กำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการสัมมนา โดยกำหนดการสัมมนาในวันที่ 14 กันยายน 2557 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไปที่ห้องประชุม โรงแรมอูร์ ไฮเทล อ.เมืองอุดรธานี จ.อุดรธานี

1.4 ขออนุญาตเชิญผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสัมมนาจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.5 ส่งหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมสัมมนาพร้อมตัวแบบในการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ และแบบประเมินตัวแบบในการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้เชิญและมอบเอกสารด้วยตนเอง

1.6 ชี้แจงขั้นตอนการสัมมนา ให้ประธานในการสัมมนาเข้าใจบทบาทหน้าที่ของประธานในการสัมมนาเป็นการล่วงหน้า

2. ระหว่างการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ในระหว่างการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญได้ดำเนินการ ดังนี้

2.1 มอบภารกิจให้ผู้ช่วยวิจัยทำการบันทึกภาพ บันทึกเสียงและจดบันทึกการสัมมนา

2.2 แนะนำผู้เชี่ยวชาญให้ที่ประชุมสัมมนารู้จัก

2.3 ประธานในการสัมมนากล่าวความเป็นมาของการสัมมนาและเปิดการสัมมนา พร้อมกับตกลงขั้นตอนในการดำเนินการสัมมนา

2.4 ผู้วิจัยนำเสนอรายละเอียดของการวิจัยและรายละเอียดของตัวแบบในการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์

2.5 ประธานในการสัมมนา ให้ผู้เชี่ยวชาญเสนอความคิดเห็นเป็นรายบุคคลจนครบทุกคน

2.6 ประธานในการสัมมนาสรุปประเด็นต่างๆในการสัมมนา และขอรับแบบประเมินตัวแบบในการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์จากผู้เชี่ยวชาญ กล่าวขอบคุณผู้เชี่ยวชาญและกล่าวปิดการสัมมนา

3. หลังการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ หลังจากการดำเนินการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญเสร็จสิ้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และข้อเสนอแนะจากแบบประเมินตัวแบบในการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์

3.2 สรุปและประมวลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจากการสัมมนา

3.3 แก้ไขปรับปรุงตัวแบบในการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ ตามข้อสรุปและข้อเสนอแนะจากการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากการจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญจะทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอเชิงพรรณนาความ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY